

Regjeringsmagten, naar man indskrænker den paa den Maade, at der kun, efterat Ansøgningerne ere sendte til Menigheden, bliver Spørgsmaal om at modtage Forslag om Tre af disse, der skulle vælges; det er meget for lidt. Jeg troer heller ikke, at den ærede Ordfører for Forslagsstillerne benyttede et meget stærkt Argument, naar han paaberaabte sig, hvad der efter den gjældende Lovgivning finder Sted med Hensyn til Bestikkelsen af Skolelærere; thi det maa dog ikke oversees, at Kaldsberettigelsen til Skolelærerembeder hviler paa et Sted, hvor en saadan Fremgangsmaade vel kan benyttes, uden at det dog vilde være rigtigt at benytte den, naar det er Statens Overhoved, der skal træffe Valget. Jeg troer, at man kun behøver at kaste Blik paa Lovforslaget selv for at see, at en Bestemmelse som den, at Menigheden skal vælge Tre og derpaa overlade til Kongen at udnevne en af dem, i sig selv bærer Spiren til Forvillinger og Uleiligheder, som vilde være saa store, at man ikke bør gaae ind paa et saadant Lovforslag. Efter § 6 skal Ministeren, naar der er foregaaet Valg, og naar han har faaet de tre Candidater indstillede fra Menigheden, afgjøre, om en af disse er stikket og værdig til at faae Embedet; finder han det ikke, underretter han Bedkommende derom, og der skal da vælges paany. Meningen efter Ordene er ganske vist den, at naar Menigheden har foreslaaet Tre, er det Ministeren, der skal afgjøre, om ingen af dem er stikket til at faae Embedet, og at denne Mening efter Ordene ogsaa er Meningen efter Tanken, har jeg nu ingen Tvivl om efter det Foredrag, vi idag have hørt af den ærede Ordfører for Forslagsstillerne, hvori han bestemt har gjentaget, at det er Ministeren, der skal afgjøre dette, og som derpaa skal sende Ansøgningerne tilbage; men det er ikke det rette Forhold. Spørgsmaalet om, hvorvidt en af de tre af Menigheden Indstillede skal komme i Betragtning, skal afgjøres af den, som i Medfør af de Prærogativer, der ved Grundloven ere tilstaaede ham, skal bestikke Embedsmændene, og Ministeren maatte altsaa dog nødvendigviis, før han tog en saadan Bestemmelse, forelægge Kongen Afgjørelsen af, hvorvidt en af de tre af Menigheden Indstillede var stikket og værdig

til at faae Embedet; men dette er i Strid med Lovforslaget og med Udtalelserne. Naar det, jeg her har sagt, er rigtigt, hvorledes skulde det da dernæst gaae med den Bestemmelse i Lovforslaget, at man, naar der skal finde et nyt Valg Sted, skal opgive Grunden hvorfor man ikke har fundet Noget af de Indstillede stikket og værdig til Embedet? Hvem er det, som skal bedømme, om Bedkommende er stikket og værdig? Det er Kongen; men skal da Kongen meddele Menigheden de Grunde, hvorfor han ikke har villet vælge En af de Tre, den har indstillet? Nei, man kommer her ind paa en Vej, som det er umuligt at betrede, uden at man indvikler sig i Forhold, af hvilke man ikke paa nogen ordentlig Maade kan rebe sig ud. Hertil kommer, at alle de Misbrug, som bleve paapegede af det ærede Medlem for Thisted Amts 4de Valgkreds (Schjerring) — til hvem jeg i saa Henseende ganske kan slutte mig — kunde tiltage, saaledes at man kom til at mangle det Bærn derimod, som man kunde faae, hvis en heldigere Ordning af Menighedernes Deeltagelse i Valget af deres Præster fandt Sted. Den ærede Rigsdagsmænd, som jeg nylig nævnte, har været sig imellem to Iderligheder. Den ene var den, at Menigheden kun skulde have et Veto, men jeg er ganske enig med ham i, at dette sikkert ikke vilde have Noget at bethede, og at det ganske vilde gaae dermed som med den Bestemmelse i Landsloven, hvortil han sigtede, hvorefter vedkommende Menighed, forsaavidt der var Tid og Leilighed dertil, skulde kunne gjøre sig bekendt med den Paagjældende og sige, om den havde Noget at indvende imod hans Bestikkelse. Den anden Iderlighed var den, som ligger i dette Lovforslag. Uden at ville erklære mig for den Fremgangsmaade, som var foreslaaet i det af det ærede Medlem i Forbindelse med flere i forrige Session indbragte Forslag, tør jeg dog udtale, at det i alt Fald var kommet ind paa en ganske anden og heldigere Vej; men med Hensyn til Maaden, hvorpaa dette Forhold kan udvikles, vil jeg i alt Fald berolige mig med den Ytring, som blev brugt af den ærede Ordfører for Forslagsstillerne i Foredraget idag, idet han meente, at man under